

ת"פ 39118/09/14 - מדינת ישראל נגד חסאן אלסראיעה, סלימאן הואשלה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 39118-09-14 מדינת ישראל נ' אלסראיעה ואח'

בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ
בעניין: מדינת ישראל ע"י ע"ד כריסטיאן דיק

המאשימה

נגד

1. חסאן אלסראיעה ע"י עו"ד עאמר אבו

עסא

2. סלימאן הואשלה ע"י עו"ד אחמד אבו

שריקי

הנאשמים

גזר דין - נאשם מס' 1

רקע

נאשם מס' 1 (להלן: **הנאשם**) הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות של פגיעה באתר עתיקות ובחפירה באתר עתיקות ללא רישיון חפירה.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם ביום 05.01.12, בשעות אחר הצהריים המאוחרות, הגיע שני הנאשמים יחדיו אל האתר הארכאולוגי "אל עקדה", הממוקם בסמוך למושב ישעי (להלן: **האתר**), שהוא אתר עתיקות מוכרז ברשומות.

הנאשמים הגיעו לאתר כשברשותם פנס וכלי חפירה והחלו לחפור בו, במטרה למצוא עתיקות ולגנבן. אגב כך, השניים חפרו בור בעומק של כמטר, שברו אבנים גדולות וחשפו שברי חרסים. מעשים אלו גרמו לנזק בלתי הפיך לקירות הבאר העתיקה ולאתר כולו וגרמו לפגיעה בשכבות הארכאולוגיות במקום. הנאשמים המשיכו במעשיהם עד להגעתם של פקחי היחידה למניעת שוד ברשות העתיקות, אשר תפסו את השניים בעודם בבאר שבאתר.

הודאת הנאשם באה בעקבות הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, במסגרתו תוקן כתב האישום והנאשם נשלח לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר וכן לממונה על עבודות השירות לצורך עריכת חוות דעת בעניינו.

להשלמת התמונה יצוין, כי עניינו של נאשם מס' 2 טרם הסתיים.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה התייחס בטיעונו לחומרת המעשים, הנזק הבלתי הפיך שנגרם כתוצאה מהם והתכנון המוקדם שקדם

עמוד 1

לביצוע העבירה. לאור אלה ביקש להשית על הנאשם עונש במרכזו של מתחם הענישה, קרי תשעה חודשי מאסר בפועל, וכן קנס משמעותי.

ב"כ הנאשם הפנה לעובדה כי חלף זמן רב ממועד האירוע, כמו כן הדגיש את העובדה כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות ושיתף פעולה עם ביהמ"ש באופן מלא. עוד הדגיש כי הנאשם הוא המפרנס היחיד במשפחה המונה שבעה ילדים וכן את רצונו להשתלב כאזרח נורמטיבי. אשר על כן עתר ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם 180 שעות של"צ וקנס סמלי.

מתחם העונש ההולם

מעשיו של הנאשם פגעו במספר ערכים מוגנים, ובהם נזק למחקר הארכיאולוגי, בשל הרס עתיקות וכן ההגנה על אתרי עתיקות ועל חשיבותם ההיסטורית. כמו כן, הנאשם ציפה להפיק רווח כלכלי כתוצאה מגניבת עתיקות, שהן משאב ציבורי יקר ערך.

בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן מובילה למסקנה כי נגרמה פגיעה ממשית בערכים המוגנים. הנאשם חפר בור בעומק של כמטר, בין היתר באמצעות פטיש במשקל 5 ק"ג ומוט פריצה. כתוצאה מכך, נהרסו שכבות ארכיאולוגיות, נשברו אבנים, נחשפו שברי חרסים ונגרם נזק רב ובלתי הפיך לאתר.

חשוב לציין בהקשר זה, כי פוטנציאל הנזק הנגרם לאתר עתיקות כתוצאה ממעשי הנאשם, חורג לאין שיעור מהרווח הכלכלי אותו ניתן להשיג. לא ניתן לשים "תג מחיר" לנזק למחקר הנגרם בשל חפירה לא מורשית, שכל מטרתה חילוץ עתיקות בעלות ערך וגניבתן, תוך אדישות לפגיעה הנגרמת כתוצאה מכך לאתר. לא בכדי קבע המחוקק, עונש של 5 שנות מאסר לעבירה של פגיעה באתר עתיקות או השחתת פניו.

ר' לעניין זה דבריה של כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 5502/12 גולן נ' מדינת ישראל:

"העבירות שבהן הורשע המערער - הגם שלכאורה אינן נראות כשייכות לעולם העברייני המסורתי - הן עבירות חמורות ביותר, שיש להן השלכות כלכליות ותרבותיות, ופגיעתן באינטרס הציבורי היא קשה. העבירות פוגעות בציבור בכללותו, שממנו נגזלים אוצרות תרבותו ההיסטוריים, וככאלו מחייבות מענה משפטי נחוש".

ר' גם ע"פ (מחוזי-ים) 5678-04-12 אבו טיר ואח' נ' מ"י, שם קבע בית המשפט:

"העבירות שביצעו המערערים - חפירה לשם גילוי עתיקות שלא כדין ופגיעה והשחתת אתר עתיקות - הן לדעתנו חמורות במספר מישורים, כלהלן: הפגיעה בארכיאולוגיה של הארץ, מהווה פגיעה בשכיות חמדה של חבל ארץ זה בו עברו במהלך אלפי שנות היסטוריה עמים רבים והותירו את רישומם, גם אם זה נותר חבוי בתוך הקרקע, ואך ממתין לגילוי. הפגיעה והשחתת ממצאים ארכיאולוגיים איננה מצטמצמת אך ורק לפגיעה בממצאי תרבויות עבר, אלא היא מהווה ניסיון פגיעה במישור ההיסטורי-לאומי, פגיעה בנכסי זיכרון קולקטיבי, שעה שמבצעי עבירות אלה אינם עושים זאת אך לשם סיפוק יצר ההרס, שאין כל ספק כי הוא קיים, אלא, בין השאר, על מנת להכחיד את העבר ההיסטורי, את הזיכרון הקולקטיבי-הלאומי, הנשען, בין היתר, על הממצאים הארכיאולוגיים. אף אם אין הדבר מצוי בתודעתם שעה שהם מבצעים את מעשיהם הנפשעים, הרי שפרי הבאושים של עשייתם הזדונית בא לכדי מימוש אף ביחס לכך. פגיעה "דו-ראשית" זו היא המצביעה על חומרת העבירה, ואם נצרף אליה אף את המניע הכלכלי היכול לעיתים לשמש כשלעצמו קטליזטור לביצוע עבירה, או אז, יש להתייחס אליה במשנה חומרה ודי אם נציין בהקשר זה, כי המחוקק קצב לעבירה זו עונש

מירבי של 5 שנות מאסר.

במקרים דומים נגזרו על עבריינים עונשי מאסר, בין בעבודות שירות בין לריצוי ממש. ר' למשל ע"פ (מח' י-ם) 4469/09 אלשיך נ' מדינת ישראל (14.7.09), ע"פ (מח' מרכז-לוד) עמלה נ' מדינת ישראל (7.7.13), עפ"ג (מח' י-ם) 441550-12-12, אליסזדה נ' מדינת ישראל (13.5.13), וכן רע"פ 8094/12 אבו טיר נ' מדינת ישראל (7.1.14).

לפיכך, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר, אותם ניתן לרצות בעבודות שירות, ועד לשנת מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

הנאשם יליד 1972. נשוי ואב לשבעה ילדים.

לחובת הנאשם הרשעה אחת משנת 2008 בגין גניבה ותקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, אשר בוצעו בשנת 2005, בגין דון לארבעים וחמישה ימי מאסר בעבודות שירות.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם אינו מקבל אחריות למעשיו ואינו מכיר בחומרתם. עם זאת, להערכת שירות המבחן מדובר באדם בעל יכולות לניהול חיים תקינים, המבקש להתפרנס בכבוד ומחויב למשפחתו ולפרנסתה. שירות המבחן העריך כי ברקע ביצוע העבירה מצוקה כלכלית אליה נקלע הנאשם בעת שלא עבד.

לאור אלה, שירות המבחן סבר כי יש להשית על הנאשם עונש אשר לא יפגע בשגרת חייו והמליץ להטיל עליו של"צ בהיקף של 180 שעות וכן מאסר על תנאי.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו, את חרטתו על מעשיו ואת העובדה כי הודה וחסך זמן שיפוטי יקר. כמו כן לקחתי בחשבון את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה (ויצוין כי כתב האישום הוגש בחלוף למעלה משנתיים וחצי מאז ביצוע העבירה).

לחובת הנאשם זקפתי את עברו הפלילי, אך לקחתי בחשבון כי מדובר בהרשעה אחת שהעבירות בה בוצעו בשנת 2005, ועל כן משקלו של נתון זה מוגבל.

נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן, להשית על הנאשם צו לשירות לתועלת הציבור. לא ראיתי כי ניתן לקבלה. עונש זה חורג ממתחם העונש ההולם, ולא מצאתי לכך הצדקה בנסיבות הענין.

בסופו של יום, לאור מכלול הנסיבות, ובעיקר הודאתו וחרטתו הכנה של הנאשם, ראיתי להשית עליו עונש הנמצא בצידו הנמוך של המתחם, אך לא בתחתיתו.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר בפועל, אשר ירצו בעבודות שירות. תחילת ריצוי העונש ביום 17.8.16. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות במחוז הדרום.

ככל שיהיה צורך בשינוי מקום ההשמה או מועד תחילת הריצוי, הדבר יעשה על ידי ממונה עבודות שירות ללא צורך בצו שיפוטי נוסף.

ב. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור אחת מן העבירות בהן הורשע תוך שלוש שנים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' סיוון תשע"ו, 15 יוני 2016, במעמד הצדדים.